

Sygn. akt III AUa 1087/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Beata Michalska (spr.)

Sędziowie: SSA Anna Rodak

del. SSO Sławomir Matusiak

Protokolant: st. sekr. sąd. Kamila Tomasik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 listopada 2018 r. w Ł.

sprawy W. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji W. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 27 czerwca 2017 r., sygn. akt V U 18/17

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 1087/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 czerwca 2017 r. Sąd Okręgowy w Kaliszu oddalił odwołanie W. P. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z 2 grudnia 2016 r. odmawiającej ubezpieczonemu prawa do przeliczenia emerytury w myśl art. 26 w związku z art. 55 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t.: Dz.U. z 2018r., poz.1270).

Rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji zapadło w następującym stanie faktycznym:

W. P., ur. (...), złożył 27 marca 2009r. wniosek o przyznanie emerytury. W wyniku rozpoznania tego wniosku, organ rentowy decyzją z 24 kwietnia 2009r. przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury od 5 kwietnia 2009r., tj. od dnia ukończenia 65 lat. Wnioskodawca pozostawał w ubezpieczeniu społecznym do 28 lutego 2009r. Następnie ubezpieczony podejmował zatrudnienie od 9 stycznia 2012r. Ubezpieczonemu przeliczono emeryturę przez doliczenie stażu pracy, uwzględniając okresy po 9 stycznia 2012r.

W dniu 31 października 2016r. W. P. złożył w organie rentowym wniosek o emeryturę obliczoną zgodnie z art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, którego rozpatrzenie skutkowało wydaniem zaskarżonej decyzji.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie jest niezasadne. Odwołując się do treści art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych

Sąd wskazał, że brak jest możliwości zastosowania w przypadku odwołującego się art. 55 ustawy emerytalnej, ponieważ jak wynika z bezspornych ustaleń, wprawdzie wnioskodawca wiek 65 lat ukończył (...) i z wnioskiem o emeryturę w wieku powszechnym na podstawie art. 27 ustawy emerytalnej, wystąpił po 31 grudnia 2008r., ale nie kontynuował ubezpieczenia w dacie osiągnięcia podstawowego wieku emerytalnego. Z przedstawionych przez odwołującego dokumentów wynika, że od 20 maja 2009 r. prowadził on działalność gospodarczą. W sytuacji osoby pobierającej emeryturę w wieku powszechnym, podleganie ubezpieczeniu społecznemu z tytułu działalności gospodarczej następować może jedynie dobrowolnie – na wniosek, co jeśli chodzi o odwołującego nie miało miejsca. Podejmowanie pracy przez odwołującego od 2012 r. nie ma wpływu na możliwość skorzystania z obliczenia emerytury w myśl art. 26 i 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Z tych też względów Sąd orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴§ 1 k.p.c.

W apelacji ubezpieczony zaskarżył ten wyrok w całości wnosząc o jego zmianę i uwzględnienie odwołania.

Skarżący w uzasadnieniu apelacji podniósł, że spełnił wszystkie warunki określone w art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS pozwalające na obliczenie emerytury na podstawie art. 26. Przeszedł on na emeryturę po osiągnięciu 65 roku życia w dniu 5 kwietnia 2009 r., wniosek o emeryturę złożył 27 marca 2009 r. i kontynuował ubezpieczenia w dacie osiągnięcia podstawowego wieku emerytalnego, co potwierdza załączone do apelacji potwierdzenie przelewu bankowego na konto ZUS. Skarżący podniósł, że ubezpieczenia społecznego z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej nie zaprzestał po 28 lutego 2009r., jak podaje Sądowi organ rentowy, ale kontynuował je dalej, aż do przejścia na emeryturę. Wniósł o przeprowadzenie i dopuszczenie dowodu ze złożonych do apelacji dokumentów na okoliczność kontynuowania ubezpieczenia w dacie osiągnięcia podstawowego wieku emerytalnego. Dokumenty te odnalazł dopiero na etapie przygotowania apelacji, stąd nie mógł ich powołać wcześniej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna, albowiem wyrok Sądu Okręgowego odpowiada prawu.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył kwestii, czy odwołujący spełnił wszystkie określone w art. 55 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (j.t.: Dz.U. z 2018r., poz.1270) przesłanki niezbędne do obliczenia emerytury „kapitałowej” na podstawie art. 26 tej ustawy; a konkretnie, czy kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego. Bezsporna bowiem była okoliczność, że wnioskodawca spełnił warunki do uzyskania emerytury w powszechnym wieku i z wnioskiem o emeryturę wystąpił po dniu 31 grudnia 2008r.

Zgodnie z art. 55 cyt. ustawy o FUS, ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27, który kontynuował ubezpieczenie emerytalne i rentowe po osiągnięciu wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o emeryturę po dniu 31 grudnia 2008r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26. Przywołana treść normy art. 55 ustawy zawiera zatem ograniczenia podmiotowe, wynikające ze wskazanych w niej warunków temporalnych, jak i skierowana jest wobec ubezpieczonych, którzy kontynuują ubezpieczenie emerytalne i nie występują z wnioskiem o emeryturę powszechną pomimo spełnienia do niej warunków. Należy również zauważyć, że wspomniane wymagania muszą być spełnione łącznie, co oznacza z jednej strony konieczność wykazania przez ubezpieczonego, iż pomimo osiągnięcia wieku powszechnego nadal kontynuował ubezpieczenie emerytalne, jak i wymóg zgłoszenia wniosku o emeryturę powszechną po dniu 31 grudnia 2008 r.

W wyroku z dnia 20 września 2017r., I UK 339/16 (LEX nr 2390759) Sąd Najwyższy wskazał, że zawarty w przepisie art. 55 zwrot „kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe” po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie (art. 27 ustawy emerytalnej) wieku emerytalnego należy odczytywać jako konieczność pozostawania w wymienionych ubezpieczeniach w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, nieskorzystanie z powstałego w tym dniu prawa do emerytury i pozostawanie w ubezpieczeniu po tym dniu. Pogląd ten został podtrzymany w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2017 r., II UK 429/16 (LEX nr 2390729). Sąd Najwyższy podkreślił, że osoba, która nie podlegała ubezpieczeniom społecznym w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego

i nie kontynuowała ich po tej dacie, lecz przystąpiła do ubezpieczeń dopiero w późniejszym czasie (rozpoczęła ubezpieczenia po osiągnięciu wieku emerytalnego), nie spełnia jednej z kilku kumulatywnych przesłanek, które w myśl art. 55 emerytalnej warunkują prawną możliwość ubiegania się o wyliczenie emerytury wedle metody „kapitałowej”. W orzeczeniach tych podkreśla się, że reguły wykładni językowo-logicznej nakazują nadawanie odmiennych znaczeń różnym pojęciom wykorzystywanym w jednym akcie prawnym, zatem konfrontacja pojęcia „podleganie ubezpieczeniu po dniu” z art. 108 ust. 1 ustawy emerytalnej (który chociaż nie dotyczy obliczenia, lecz przeliczenia emerytury - przewiduje podobną przesłankę) z wykorzystanym w art. 55 ustawy o emeryturach i rentach zwrotem „kontynuowanie ubezpieczeń po osiągnięciu wieku” skłania do wniosku, że o ile w pierwszej sytuacji możliwe jest zastosowanie przepisu względem osoby, która rozpoczęła stosunek ubezpieczenia po wskazanym w przepisie dniu, o tyle drugi zwrot wskazuje na okresowość i ciągłość podlegania ubezpieczeniom, która powinna rozpocząć się co najmniej w dniu osiągnięcia wieku emerytalnego i trwać po tym dniu (por. też wyrok SN z 15 marca 2018r., I UK 31/17).

Sąd Apelacyjny w składzie rozpoznającym niniejszą sprawę poglądy te podziela. Uprawnienie do obliczenia emerytury wedle art. 55 ustawy emerytalnej mają ci ubezpieczeni, którzy w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego, po pierwsze, podlegali ubezpieczeniom społecznym, po drugie, zamiast emerytury wybrali dalszą aktywność zawodową, kontynuując po tym dniu podleganie tym ubezpieczeniom. R. legis tego przepisu jest bowiem kontynuowanie opłacania składek.

Niewątpliwie odwołujący nie pełnił wszystkich określonych w art. 55 ustawy wymogów, gdyż wprawdzie z wnioskiem o emeryturę z tytułu osiągnięcia wieku powszechnego wystąpił po dniu 31 grudnia 2008r. ale nie pozostawał w ubezpieczeniu emerytalnym nadal (nie kontynuował go) po osiągnięciu wieku przewidzianego dla emerytury powszechnej – 65 lat. Jak wynika z ustaleń Sądu Okręgowego, poczynionych w oparciu o niekwestionowane dowody z dokumentów zawartych w aktach emerytalnych wnioskodawcy, do okresów składkowych zaliczono mu okres do 28 lutego 2009r. i od 9 stycznia do 30 czerwca 2012r. (raport ustalenia uprawnień na k.15 akt ZUS i raport ustalenia uprawnień stanowiący załącznik do decyzji o zmianę stażu pracy z 24 sierpnia 2012r.). Twierdzenie apelującego, że pozostawał w ubezpieczeniu społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej dłużej niż to ustalił Sąd meriti, bo do dnia uzyskania emerytury w wieku powszechnym, tj. do 5 kwietnia 2009r., nie ma istotnego wpływu na rozstrzygnięcie, ponieważ potwierdza prawidłowość ustalenia Sądu Okręgowego, iż nie kontynuował ubezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego i nabyciu z tego tytułu prawa do emerytury. Dodatkowo zgodnie z niespornymi ustaleniami Sądu meriti (które korespondują z ww. raportami ustalenia uprawnień), po nabyciu uprawnień emerytalnych odwołujący od 20 maja 2009r. prowadził dalej działalność gospodarczą, ale w sytuacji osoby pobierającej emeryturę w wieku powszechnym, podleganie ubezpieczeniu społecznemu z tytułu działalności gospodarczej następować może jedynie dobrowolnie – na wniosek, co w przypadku odwołującego nie miało miejsca. W. P. nie kontynuował po nabyciu prawa do emerytury ubezpieczenia społecznego z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej na zasadach dobrowolności i nie opłacał składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. W konsekwencji tych niespornych ustaleń podejmowanie pracy przez odwołującego od 2012 r. nie ma wpływu na możliwość skorzystania z obliczenia emerytury w myśl art. 26 i 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Zatem w przypadku ubezpieczonego - jak prawidłowo uznał Sąd I instancji, przeliczenie świadczenia w oparciu o art. 55 nie jest możliwe pomimo tego, że to świadczenie byłoby wyższe od dotychczas pobieranego.

W konsekwencji okoliczność, że wnioskodawca po uzyskaniu prawa do emerytury podjął prowadzenie działalności gospodarczej, ale nie podlegał już obowiązkowi ubezpieczenia społecznego i nie opłacał składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe, skutkuje brakiem uprawnień wnioskodawcy do przeliczenia świadczenia na podstawie art. 55 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W tym stanie rzeczy, nie znajdując podstaw do uwzględnienia apelacji, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji swojego wyroku.